
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

גא;אז ופוליטיקה - 56253

תאריך עדכון אחרון 19-03-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מדע המדינה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): נדב הבר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: nadav67@yahoo.com

שעות קבלה של רכז הקורס: יום א 18:00-19:00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הג'אז היא התוצאה המוסיקלית של המפגש הטעון בין העבדים האפריקאים בארה"ב וצאצאיהם האזרחים לבין החברה הלבנה אליה הובאו בכוח. מוזיקה זו, ששאבה הן מהמסורות האפריקאיות והן מהמסורות האירופאיות, צמחה והתפתחה תוך קשר הדוק לתהליכים פוליטיים וחברתיים. השפעת הג'אז התפשטה מחוץ לגבולות ארה"ב, בשמשה סמל וביטוי לשינויים ותמורות פוליטיות במקומות שונים בעולם. במהלך הקורס יבחנו הן התהליכים הפוליטיים שהשפיעו על התפתחות הג'אז, השפעת המוזיקה על מאבקים חברתיים ופוליטיים במהותם, וההיבטים הפוליטיים במוזיקה עצמה. במהלך הקורס יושמעו קטעים מהקלטות היסטוריות ויוקרנו חלקים רלבנטיים מסרטים המטפלים בהתפתחות מוזיקת הג'אז ושילובה בתהליכים חברתיים - פוליטיים.

מטרות הקורס:

1. לאפשר לסטודנטים להכיר את ההקשרים הפוליטיים של ביטויים אומנותיים.
2. לאפשר לסטודנטים להכיר תיאוריות שונות על ההקשרים הפוליטיים של הג'אז בארה"ב.
3. לאפשר לסטודנטים להכיר את הקשר בין נקודות ציון חשובות בהיסטוריה האמריקאית לבין נקודות ציון חשובות בהיסטוריה של הג'אז.
4. לאפשר לסטודנטים להכיר גישות ניתוח ביקורתיות על התפתחויות בתחומי היצירה האנושית בכלל, ובמוזיקה בפרט, כביטויים אנושיים שמהווים חלק ממאבקי כוחות פוליטיים.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. הסטודנטים יהיו מסוגלים לנתח קשרי גומלין בין אומנות לפוליטיקה על פי המודלים שיבחנו באופן נקודתי את קשרי הגומלין בין הג'אז לפוליטיקה האמריקאית.
2. הסטודנטים יהיו מסוגלים לקשר בין ארועים משמעותיים בהיסטוריה האמריקאית לבין התפתחויות מקבילות בג'אז, ולהסביר קשרים אלה ממספר זוויות.
3. הסטודנטים יהיו מסוגלים לנתח באופן ביקורתי התפתחויות שונות בתחומי היצירה האנושית בכלל ובמוזיקה בפרט - ואת הקשר ביניהן לבין יחסי הכוחות הפוליטיים הרלוונטיים, על בסיס המודלים שלמדו המתייחסים להתפתחויות בג'אז בפרט ובמוזיקה השחורה האמריקאית בכלל.

דרישות נוכחות (%) :

לפי דרישת התקנון

שיטת ההוראה בקורס: הקורס יועבר כהרצאה פרונטלית מלווה בהדגמות של קטעי אודיו ו - וידאו רלוונטיים. יהיה מקום לשאלות ולהשתתפות. במצבי למידה מרחוק יתקיימו השיעורים בזום תוך הפניה להקלטות של הרצאות כחומר רקע לשיעור

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. שיעור 1: עבדות - משמעות המוזיקה בתקופת העבדות. 2. ניו אורלינס - הנסיבות המיוחדות שהביאו להולדת הג'אז

3. שנות העשרים -הבלוז, שירי הכנסיה והתפשטות הג'אז לערי הצפון

ב. שיעור שני: שנות השלושים - הג'אז כמוזיקת פופ אמריקאית, התזמורות הגדולות. שנות הארבעים - מהפכת הביבופ, מלחמת העולם השנייה, הולדת ה R&B

ג. שיעור שלישי: שנות החמישים - הג'אז כחלק מהתנועה לזכויות האזרח (הארד בופ, סול ג'אז) שנות השישים - מוזיקת סול, מהפכת "הג'אז החופשי".

ד. שיעור רביעי: שנות השבעים - הנדריקס, בראון, והפיז'ן. שנות השמונים-תשעים - הראפ, הג'אז כחלק מהמיינסטרים.

ה. שיעור 5-6: ג'אז ודמוקרטיה מצבם המיוחד של השחורים כאזרחים במדינה דמוקרטית שאינם נהנים מעקרונותיה. עיקרון החופש במוזיקה עצמה - האילתור על כל גווניו. המודלים הדמוקרטים האלטרנטיביים בג'אז - מעמד המנהיג, מנהיגות משותפת, תלות הדדית, שילוב של חירות ושיוויון, חירות ומסגרת. חופש הביטוי - הבלוז, הריקוד, הראפ.

ו. שיעור 7-8: ג'אז וכלכלה חלוקת הרווחים בין לבנים ושחורים, בין אומנים ואנשי עסקים. המוזיקה כביטוי למעמדות חברתיים, הבעלות על המוזיקה. ניסיונות התארגנות של מוזיקאים במטרה להיחלץ מהדיכוי הכלכלי והאומנותי. סביבת העבודה של המוזיקאים והשלכותיה

ז. שיעור 9-11: ג'אז וזהות. הג'אז כביטוי לזהות אישית גלובלית, המתנגדות להגבלתה של הזהות לתחום הצר של צבע או אזור גיאוגרפי. המוזיקה השחורה כאמצעים לחיזוק הערך העצמי של השחורים בחברה שלא רואה בהם בני אדם (דימויים בתקשורת, בקולנוע ובטלוויזיה, והתגובה להם) המוזיקה השחורה ככלי לעיצוב זהות קבוצתית שנאבקת על צבירת כוח במסגרת מאבקי הכוח בחברה האמריקאית - לאומנות שחורה (תפקיד הראפ), הקשר לאפריקה

שיעור 12: שאלות שעולות מהשפעת המוזיקה השחורה על התרבות העולמית

שיעור 13: סיכום ומסקנות

חומר חובה לקריאה:

Thomas brothers, Louis Armstrong's New Orleans, W.W. Norton & Company Ltd.
(2006) James H. Cone (2004) The Spirituals and the Blues. Mary Knoll, N.Y.: Orbis Books,

LeRoi Jones, Blues People: Negro Music In white America (1999). N.Y.,N.Y.:
James Lincoln Collier (1984) Louis Armstrong - A Biography. London: Pan Books.
Joachim E.Brendt (1986) The Jazz Book. London: Paladin Grafton Books.
Martin Williams (1984) The Jazz Tradition. Oxford: Oxford University Press.
Guthrie P. Ramsey, Jr. (2003) Race Music. Berkeley, CA.:

University of California Press
Fank Kofsky (1998) *Black Music - White Business: Illuminating the History and Political Economy of Jazz*. Pathfinder Press
Ingrid Monson (2007) *Freedoms Sounds: Civil Rights Call Out to Jazz and Africa*. Oxford: Oxford University Press.
Scott Saul (2003) *Freedom Is, Freedom Ain't*. Cambridge, MA.: Harvard University Press.
Valerie Wilmer (1999) *As Serious as Your Life: John Coltrane and Beyond*. London: Serpent's Tail
Paul Oliver, Max Harrison and William Bolcon (Eds.) (1986) *The New Grove: Gospel, Blues and Jazz*. MacMillan

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 100 %
בחינת בית

מידע נוסף / הערות:
חומר החובה לקריאה שילקח מתוך הספרים שברשימה יועמד לרשות התלמידים בMoodle.